३३

॥ श्री ॥

अष्टक अष्ट रत्नम् ।

स्वा० संकराचार्य कृत

प्रकाशक–

बाबू बैजनाथ प्रसाद बुकसेलर,

राजादरवाजा बनारस सिटी ।

मूल्य -)

श्रीः

अष्टक अष्ट रत्नम् ।

स्वा० शंकराचार्य-कृत

प्रकाशक-

बाबू बैजनाथ प्रसाद बुक्सेलर,
राजा दरवाजा बनारस सिटी ।

बाबू बैजनाथ प्रसाद द्वारा-
श्री बिश्वेश्वर प्रेस काशी में
मुद्रित ।

मूल्य -)

अष्टक अष्टरत्नम् ।

१ विश्वनाथाष्टकम् ।

श्रीगणेशाय नमः ॥ आदिशंभुस्वरूपमुनिवरचन्द्रशीशजटाधरं । मुंडमालविशाललोचन वाहनं वृषभध्वजम् । नागचन्द्र त्रिशूलडमरूभस्मअङ्गबिहंगमम् । श्रीनीलकंठहिमालजलधरविश्वनाथविश्वेश्वरम् ॥ १ ॥ गंगसंगप्रसंगसारिताकामदेवसुसेवितं । नादबिन्दुसंयोगसाधनपंचवक्त्रत्रिलोचनम् । इन्दुबिन्दु विराज शशिधर सेवितसुरबंदितं । श्रीनीलकंठहिमाल० ॥२ ॥ ज्योतिलिङ्गसुलिंगफणिमणिदिव्यदेवसुसेवितं । मालतीतनुपुष्पमालागंधधूपनिवेदितम् । अनङ्कुंभसुकुंभफलकतकलशकंचनशोभितं । श्रीनीलकंठ० ॥ ३ ॥ मुकुटक्रीटसुकनककुंडलमंडितं मुनिरंजितं । हारमुकुताकनकरेखारेखितं सुविशेषितम् । गंधमर्दन-

शैलआसनआसनंपरकासनं । श्रीनीलकंठ० ॥ ४ ॥
मेघडंवरछत्रधारन चरंनकमलाविशालितं । पुष्परथपरमदनमूरतिगौरिसिंग सदाशिवम् । चेत्रपालसुपालभैरवकुसुम नवग्रहभूषितं । श्रीनीलकंठ ॥ ५ ॥
त्रिपुरदैत्यसुदैत्य दानवप्राप्यतेफलदायकं । रावणादशकमलमस्तक अङ्गजलवरसायकम् । श्रीरामचन्द्रसुचन्द्र रघुपतिसेतुबंधनिवासितम् । श्रीनीलकंठ० ॥ ६ ॥ मथितदधिजलशेषविगलितभ्रमतमेरुसुमेरुकं । स्रवत विगलितदीपभ्रनवतयुग्मनेत्रसुनेत्रकं । महादेव सुदेवसुरपतिसर्वदेवाविश्वंभरं । श्रीनीलकंठ० ॥ ७ ॥ रुद्ररूपसुतजनंकृतभक्षमानहलाहलं । गगनवेधितअखिलधाराआदिअन्त समाहितम् । कामकुंजरमानकेशवमहाकालविश्वेश्वरं । श्रीनीलकंठ० ॥ ८ ॥ ऋतुवसंतसुचक्रचोदशिप्राप्यतेफलदायकं । पूर्वकाशीभयेवासीमनुजमंगलदायकम् । अम्बिकेतटवैद्यनाथं शैलशिखरमहेश्वरं । श्रीनीलकंठ ॥ ९ ॥ इति विश्वेश्वराष्टकंसंपूर्णम् शुभमस्तु ॥

२—कालभैरवाष्टकम् ।

देवराजसेव्यमानपावनांघ्रिपंकजं । ब्याल-यज्ञसूत्रमिन्दुशेखरंकृपाकरं । नारदादि योगिवृन्द-वंदितं दिगम्बरम् ॥ काशिकापुराधिनाथकालभैरवं भजे ॥१॥ भानुकोटिभास्करं भवाब्धितारकंपरं । नील-कंठमीप्सितार्थदायकं त्रिलोचनं ॥ कालकालमम्बु-जाक्षमक्षशूलमक्षरम् ॥ काशिका० ।२। शूलटंकपाश दंडपाणिमादिकारणम् । श्यामकायमादिदेव मक्षरंनिरामयम् ॥ भीमविक्रमं प्रभुं विचित्रतांड-वप्रियम् ॥ काशिका ० ॥ ३ ॥ भक्तिमुक्तिदायकं प्रकाशचारुविग्रहम् । भक्तवत्सलंस्थितिसमस्तलो-कविग्रहम् । निक्वणंमनोज्ञहेमकिंकिणिलसत्कटिम् । काशिका० ॥ ४ ॥ धर्मसेतुपालकंत्वधर्ममार्गनाशकं कर्मपाशमोचकं सुशर्मदायकं विभुम् । स्वर्णवर्ण शेषपाशशोभितांगमण्डलम् ॥ काशिका० ॥ ५ ॥ रत्नपादुकाप्रभाभिरामपादयुग्मकं । नित्यमद्वितो-

यमिष्टदैवतं निरंजनम् ॥ मृत्युदर्पनाशनंकरालदंष्ट्रमोक्षणम् ॥ काशिका० ॥ ६ ॥ अट्टहासभिन्नपद्मजांडकोशसन्तति मद्दृष्टिपातनष्टपापजालमग्रशासनम् । अष्टसिद्धिदायकं कपालमालिकंधरं ॥ काशिका० ॥ ७ ॥ भूतसंघनायकं विशालकीर्तिदायकं । काशिवासलोकपुण्यपापशोधकं विभुम् । नीतिमार्गकोविदम्पुरातनं जगत्पतिम् ॥ काशिका० ॥ ८ ॥ कालभैरवाष्टकं पठंति ये मनोहरं । ज्ञानमुक्तिसाधनं विचित्रपुण्यवर्द्धनम् । शोकमोहदैन्यलोभपापतापनाशनं । ते प्रयान्ति कालभैरवांघ्रिसन्निधिंध्रुवम् ॥ काशिका० ॥ ९ ॥

— ❀❀❀❀ —

३-शीतलाष्टकम्

श्रीगणेशाय नमः । अस्य श्रीशीतलास्तोत्रस्य महादेव ऋषिः अनुष्टुपछन्दः शीतला देवता लक्ष्मीर्बीजम् भवानीश क्तिः सर्वविस्फोटकनिवृत्तय जपा वनियोगः ।

ईश्वरउवाच ॥

वन्देऽहंशीतलांदेवीं रासभस्थां दिगम्बराम् । मार्जनीकलशोपेतां सूर्यालंकृतमस्तकाम् ॥ वन्देऽहंशीतलांदेवीं, सर्वरोगभयापहाम् । यामासाद्य निवर्तेत विस्फोटकभयंमहत् ॥ शीतलेशीतलोनित्ययोब्रूयात्पापपीड़ितः । विस्फोटकभयंघोरंक्षिप्रंतस्यप्रणश्यति ॥ यस्त्वामुदकमध्ये तु धृत्वा पूजयते नरः । विस्फोटकभयं घोरं गृहे तस्य न जायते ॥ शीतलेज्वरदग्धस्य पूतिगंधयुतस्य च । प्रणष्टचक्षुषः पुंसस्त्वामाहुर्जीवनौषधम् ॥ शीतलेतनुजान्रोगान्नृणां हरसि दुस्त्यजान् । विस्फोटकाविजीर्णानां त्वमेकामृतरूपिणी । गलगंडग्रहा रोगा येचान्यद्दारूणानृणाम् । त्वदनुध्यानमात्रेण शीतले यांति संक्षयम् ॥ न मंत्रं नौषधं तस्य पापरोगस्य विद्यते । त्वमेका शीतलेधात्रीनान्यांपश्यामिदेवतां । मृडालये तुसदृशी नाभिहृन्मध्यसंस्थिताम् । यस्त्वां संचितयेद्देवि तस्य मृत्युर्नजायते ॥ अष्टकंशीतलादेव्या यो नरः

भ्रपठेत्सदा । विस्फोटकभयंघोरं गृहे तस्य न जायते ॥ श्रोतव्यं पठितव्यं च श्रद्धाभक्तिसमन्वितः । उपसर्ग विनाशायपरं स्वस्तयनंमहत् ॥ शीतलेत्वंजगत्माता शीतलेत्वंजगत्पिता । शीतलेत्वंजगद्धात्री शीतलायै नमोनमः ॥ रासभो गर्दभश्चैव खरो वैशाख नन्दनः । शीतलावाहनश्चैवदूर्वाकन्दनिकन्दनः । एतानि खरनामानि शीतलाग्रेतु यः पठेत् । तस्य गेहे शिशूनां वै शीतलारुग् न जायते ॥ शीतलाष्टकमेतत्तुनदेयंयस्यकस्यचित् । दातव्यं च सदा तस्मै श्रद्धाभक्तियुताय वै ॥

॥ इति शीतलाष्टकम् ॥

॥ ४—बद्रीनाथस्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीबद्रीनाथोजयति ॥ श्रीपवनमंद सुगंध शीतल हेम मंदिर शोभितं । निकट गंगावहति निर्मल श्रीबद्रीनाथ विश्वंभरम् ॥ १ ॥ शेषसुमिरन करत निशिदिन धरत ध्यान महेश्वरं । वेदब्रह्माकरत अस्तुति श्रीब० ॥ २ ॥ इन्द्र

चंन्द्र कुबेर दिनकर धूपदीप प्रकाशितं ॥ सिद्ध मुनिजनकरतजैजैश्रीब० ॥ ३ ॥ यक्षकिन्नरकरत कौतुक ज्ञानगर्व विकाशितं ॥ श्रीलक्ष्मी कमला चँवरडोलावैं श्रीब० ॥४॥ शक्ति गौरी गणेश शारद नारदमुनि उच्चरं ॥ श्रीयोग्य ध्यानं अमर लीला श्रीब० ॥ ५ ॥ कैलास में एक देवनिरंजन शैल-शिखर महेश्वरं । श्रीराजायुधिष्ठिरकरतस्तुति श्री-बद्रिनाथविश्वंभरं ॥ ६ ॥ श्रीबद्रीनाथ पंचरत्न-प्रकृतपाप विनाशितम् ॥ कोटतीर्थभवेत्पुण्यं प्राप्य-तेफलदायकम् ॥ ७ ॥ इतिबद्रीनाथस्तोत्रम् ॥

॥ ५-अन्नपूर्णाऽष्टकम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ नित्यानंदकरी पराभयकरी सौन्दर्यरत्नाकरी निर्धूताखिलघोरपावनकरी प्रत्यक्ष माहेश्वरी ॥ प्रालेयाचल वंशपावनकरी काशीपुराधी-श्वरी । भिक्षां देहि कृपावलंबनकरी मातान्नपूर्णेश्व-री ॥ नानारत्नविचित्रभूषणकरी हेमांबराडंबरी ॥ मु-क्ताहार विलंबमानविलसद्वक्षोजकुंभांतरी ॥ काश्मी-

रागरुवासिताळचिकरी काशीपुरा० ॥ २ ॥ योगा-
नंदकरी रिपुच्नयकरी धर्मार्थनिष्ठाकरी । चंद्रार्का-
नलभासमानलहरी त्रैलोक्यरत्नाकरी ॥ सर्वैश्वै-
र्यसमस्त वांच्छनकरीकाशीपुरा० ॥ ३ ॥ कैला-
शाचल कंदरालयकरी गौरीउमाशांकरी । कौमारीनि-
गमार्थगोचरकरी ओंकारबीजाचरी ॥ मोच-
द्वारकपाटपाटनकरी काशीपुरा० ॥ ४ ॥ दृश्या-
दृश्यप्रभूतवाहनकरी ब्रह्मारडभांडोदरी । लीला-
नाटकसूत्रभेदनकरी विज्ञानदीपांकुरी ॥ श्रीवि-
श्वेशमनःप्रसादनकरी काशीपुरा० ॥ ५ ॥ उर्वीसर्व
जनेश्वरी भगवतीमातान्नपूर्णेश्वरी । वेणीनीलस-
मानकुंतलहरी नित्यान्नदानेश्वरी । सर्वानंदकरीद-
शाशुभकरी काशीपुरा० ॥ ६ ॥ आदिचांतिसमस्त
वर्णनकरी शंभोस्त्रिभावाकरी । काश्मीरात्रिजले-
श्वरी त्रिलहरीनित्यांकुराशर्वरी ॥ कामाकांचकरी
जनोदयकरी काशीपुरा० ॥ ७ ॥ देवीसर्वविचित्र
रत्नरचिता दाचायणीसुन्दरी । वामस्वादुपयोधर-
प्रियकरी सौभाग्यमाहेश्वरी ॥ भक्ताभीष्टकरी

दशाशुभकरी काशीपुरा० ॥ ८ ॥ चन्द्रार्कानलकोटि कोटिसदृशी चन्द्रांशुबिम्बाधरी । चन्द्रार्काग्निसमानकुंतलहरी चन्द्रार्कवर्णेश्वरी ॥ मालापुस्तक पाशसांकुशधरी काशीपुरा० ॥ ९ ॥ क्षत्रत्राणकरी महाऽभयकरी माताकृपासागरी । साक्षान्मोक्षकरी सदाशिवकरी विश्वेश्वरी श्रीधरी ॥ दक्षाक्रं दकरी निरामयकरी काशीपुराधीश्वरी० ॥ १० ॥ अन्नपूर्णे सदापूर्णे शंकरप्राणवल्लभे । ज्ञानवैराग्यसिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि च पार्वति ॥ ११ ॥ माताचपार्वतीदेवी पितादेवोमहेश्वरः ॥ बांधवाः शिवभक्ताश्च स्वदेशो भुवनत्रयम् ॥ १२ ॥ इतिश्रीमच्छंकराचार्यविरिचितंअन्नपूर्णाष्टकंसंपूर्णम् ॥

॥ ६-विन्ध्येश्वरी स्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशायनमः । निशुम्भशुम्भगर्जनीं प्रचण्डमुण्डखण्डनीं ॥ वने रणे प्रकाशिनीं भजामि विन्ध्यवासिनीम् ॥ १ ॥ त्रिशूलमुण्ड-

धारिणीं धराविघातहारिणीं । गृहे गृहे निवासनीं भजामि० ॥ २ ॥ दरिद्रदुःखहारिणीं सतांविभूतिकारिणीं । वियोगशोकहारिणीं भजामि० ॥ ३ ॥ लसत्सुलोललोचनां लतां सदेवरप्रदां । कपाल शूल धारिणीं भजामि० ॥ ४ ॥ करे मुदा गदा धरां शिवा शिवप्रदायिनीं । वरांवराननां शुभांभजामि० ॥ ५ ॥ ऋषीन्द्रजामिनीप्रदां त्रिधास्यरूपधारिणीं । जलेथले निवासिनीं भजामि० ॥ ६ ॥ विशिष्टसृष्टिकारिणीं विशालरूपधारिणीं । महोदरां विशालिनीं भजामि० ॥ ७ ॥ पुरंदरादिसेवितां पुरादिवंशखण्डिनीं विशुद्धबुद्धिकारिणीं भजामि० ॥ ८ ॥ इति विन्ध्येश्वरीस्तोत्रम् ॥

॥ ७-संकटाष्टकम् ॥

नमो काशिकावासिनी गंगतीरे सदाअर्चितंचंदनंरक्तपुष्पं ॥ सदावंदितं पूजितंसर्वदेवं नमो संकटाकष्टहरणी भवानी ॥ १ ॥ नमोमोहिनी

मोहितंभूतसैन्यं ॥ सदाचन्द्रवदनी हँसैविकरालं । सदामृगनैनीगुणारूपवर्णी । नमो संकटाकष्टहरणी भवानी ॥ २ ॥ नमोखड्ग हस्तेगले रुण्डमाला । नमोगर्जितं भुमिकंपायमानं । सदामर्दितंभूतमहिषासुरेणं । नमोसंकटा कष्टहरणी-भवानी ॥ ३ ॥ नमोमुक्तिदेवी नमो वेदमाता । सदायोगिनीयोगिनीयोगगम्या । सदाकामिनी मोहितंकामराज्यं । नमोसंकटा कष्टहरणी भवानी ॥ ४ ॥ नमोपुष्पशय्या गलेरुण्डमाला । सदाकोकिला कांचनं रूपवर्णी । सदारणविषेशत्रुसंहार करणी ॥ नमोसंकटाकष्टहरणी भवानी ॥ ५ ॥ इदंपञ्चरत्नंपठेत्प्रातकालेहरत्पाप तनके बढ़े धर्मज्ञानम् ॥ सदादुःखमें कष्टमें रक्षपालम् ॥ नमोसंकटाकष्टहरणी भवानी ॥ ६ ॥ तुहीसंकटेयोगिनी योगधारं । तुहीकामिनीमोहितंकामराज्यं । तुही विश्वमाता करे खंगधारं । नमोसं० ॥ ७ ॥ संकटाष्टकमिदंपुण्यं प्रातः कालपठेन्नरः । तस्य पीड़ा

विनिर्जाति सर्वकामफलंलभेत् ॥ ८ ॥ इतिसंकटाष्टकं सम्पूर्णम् ॥

॥ ८-गंगाष्टकम् ॥

श्रीगणेशाय नमः । मातःशैलसुतासपत्निवसुधाशृंगारहारावलि ! स्वर्गारोहणवैजयंति भवतीं भागीरथीं प्रार्थये ॥ त्वत्तीरेवसतस्त्वदंबुपिवतस्त्वद्वीचिषु प्रेंखतः । त्वन्नामस्मरतस्त्वदर्पितदृशः स्यान्मेशरीरव्ययः ॥ १ ॥ त्वत्तीरेतरुकोटरांतरगतोगंगेविहंगोवरं । त्वन्नीरेनरकांतकारिणिवरंमत्स्योऽथवाकच्छपः ॥ नैवान्यत्रमदांधसिंधुरघटासंघट्टघंटारण । त्कारस्तत्रसमस्तवैरिवनितालब्धस्तुतिर्भूपतिः ॥ २ ॥ उक्षापक्षीतुरगउरगः कोऽपिवा वारणोवा । वारणस्यांजननमरणक्लेशदुःखासहिष्णुः॥ नत्वन्यत्रप्रविरलरणत्किंकिणीक्वाणमिश्रं । वारस्त्रीभिश्चमरमरुतावीजिताभूमिपालः ॥ ३ ॥ काकैर्निष्कुषितंश्वभिः कवलितंगोमायुभिर्लुंठितं । स्रोतोभिश्चलितंतटांबुलुलितंवीचीभिरांदोलितम् ॥

दिव्यस्त्रीकरचारुचामरमरुत्संवीज्यमानः कदा।
द्रक्ष्येऽहंपरमेश्वरीत्रिपथगेभागीरथिस्वंवपुः ॥ ४ ॥
आभिनवबिसवल्लीपादपद्मस्य विष्णोर्मदनमथनमौलेर्मलतीपुष्पमाला ॥ जयतिजयपताकाकाप्यसौ मोक्षलक्ष्म्याः क्षपितकलिकलंकाजाह्नवी नः पुनातु ॥ ५ ॥ एतत्तालतमालसालसरलव्यालोलवल्लीलताछन्नं सूर्यकरप्रतापरहितं शंखेंदुकुंदोज्ज्वलम् ॥ गंधर्वामरसिद्धकिन्नरवधूत्तुंगस्तनास्फालितं। स्नानायप्रतिवासरंभवतुमेगांगंजलंनिर्मलम् ॥ ६ ॥ गांगंवारिमनोहारि मुरारिचरणच्युतम् ॥ त्रिपुरारिशिरश्चारि पापहारि पुनातु माम् ॥ ७ ॥ पापापहारिदुरितारितरंगधारि शैलप्रचारिगिरिराजगुहाविदारि ॥ झंकारकारि हरिपादरजोपहारि गांगंपुनातुसततं शुभकारिवारि ॥ ८ ॥
गंगाष्टकं पठति यः प्रयतः प्रभाते वाल्मीकिनाविरचितं शुभदंमनुष्यः ॥ प्रक्षाल्यगात्रकलिकल्मषपंकमाशु। मोक्षंलभेत्पततिनैवनरो भवाब्धौ ॥९॥

॥ ६-श्री रामाष्टकम् ॥

—:❋❋❋:—

हे रामा पुरुषोत्तमा नरहरे नारायणः केशवा गोबीन्दा गरुड़ध्वजा गुणनिधे दामोदरा माधवा हे कृष्ण कमलापते यदुपते सीतापतेश्रीपते बैकुण्ठाधिपते चराचरपतेलक्ष्मीपते पाहिमाम् ॥ आदौ रामतपोबनादि गमनं हत्वा मृगं काञ्चनम् वैदेहीहरणं जटायुमरणं सुग्रीवसम्भाषणम् बालीनिर्दलनं समुद्रतरणं लंकापुरीदाहनम् । पश्चाद्रावणकुम्भकर्णहननं एतद्धि रामायणम् ॥ ८ ॥

❋ इति ❋

श्री विश्वेश्वर प्रेस, काशी में मुद्रित ।